

CSANÁD BÉLA VERSEI

SZEGED, DÓM-TÉR

(Bálint Sándornak)

I.

*Köröskörül ívek és oszlopok
utcáin jársz és mindenütt kövek
fogađnak olyan csöndben áhitattal
mintha nem is volnának emberek*

*a földön sem növények állatok
csak fönt az ég csodálatos tető
a tér fölött határtalan mezőjű
kékség itt lent pedig előkelő*

*komolyság holt ünnepi körmenet
kövek kövek viszik tekinteted
köröskörül s középen két torony
hegyén a lassan forgó fellegek.*

II.

*Megállsz, gondolkozol, hisz van időd
felmérni mindent gonddal, tervszerűen.
Román ívek során tünt századok
emléke száll, lobog a tiszta műben.*

*A kő szívét bár meg nem hallhatod,
de nézd, az alkotásban itt az ember:
a lélek harcol fáradatlanul
a multba visszazálló érzélemmel.*

*Hallgat a kő, de benne él az arc,
az akarat, mely ilyennek faragta.
Itt minden érted van: az emberért,
hogy szebben élj. Ismerj hát önmagadra!*

III.

*Éjszaka van. Ma nem mehetsz tovább.
Seregélnek az éj csillagai
fölötted. Lélegzetük ritmusát
a puszta csöndben szinte hallani.*

*A lámpák sápadtan parázslanak,
de fényben égnek mégis mindenek:
a szentek fönt a Dóm homlokzatán
s a csillagok alatt az emberek.*

*Feljő a hold. Érzed-e: mily szabad
a tér s az út előre s fölfelé?
Egyszerre két világ is hívogat.
Minden tiéd és te az Istené!*

NÉGY VERS A „MISZTIKUS SZERELEM“ VERSEIBŐL

„Olvido de lo criado
memoria del criador
atención a lo interior
y estarse amando el amado“

A teremtményt feledni
imádni a Teremtőt,
megbecsülni a bensőt,
és szeretni, szeretni...

(Suma de la perfección)

(Keresztes Szt. János:
A tökéletesség summája.)

MADARAT FESS AZ ÁGRA

*Madarat fess az ágra, zimankós ferde télben,
éledező virágot kietlen sivatagban,
tűnő nyomot a porban, húnáros levegőben,
hogymindenki megértse: én mindent odaadtam,
rajongva elcseréltem a szép világot Érted,
erdők és emberek közt nyugtalan vágy maradtam,
mint a madár a télben, virág a sivatagban,
mint tűnő nyom a porban, fuldokló vad viharban...*

MEGMONDOM MOST

*Megmondom most, — ó, meg ne bántsalak! —
felnőtt vagyok már, nem vagyok gyerek,
és ismerni szeretném arcodat,
jobban mint mást, a földet és eget.*

*Mért nem ragad meg jobban a szívem?
Ezer rejtélyed napról-napra nő,
csodálatos, hányféleképp ragyogsz:
mily elvont vagy és mily előkelő*

*néha, aztán meg tréfálsz, tündökölsz,
és úgy kezelsz, mint kicsi gyermeket:
hüsz, elrejtőzöl s játszol kedvesen...
Bár jó nagyon, hogy rajtam a szemed
szüntelenül s hogy így törődsz velem.
És jó az is, hogy álmos esteken
lábaid zsámolyához ülhetek.
Beszélj, beszélj magadról, Végtelen!*

*Nem szólok akkor, nézlek s hallgatom
szavad, mint száll a hold s a fák felett.
Anyám légy és apám légy, mindenem,
s legyek gyerek, csak a Tiéd legyek!*

NE MENJ EL

*Ne menj el, ó, ne hagyj itt!
Szemed távolba néz.
Hogy reszket búcsúzáskor,
s milyen hideg a kéz.*

*Amint kilépsz az ajtón,
kint felsikolt a szél.
Ne menj tovább a kertek
esdeklő szélénél.*

*Félek, bár jól tudom már:
sosem hagysz egyedül.
Hívásod dús szelekben
csengőbbé fényesül.*

*S ahogy utánad lépek,
lángol a láthatár.
Szemben mint az élet
káprázatos halál.*

MINDEN SZEM

*Minden szem szép arcod tükrözi,
minden pilla szemed sátora,
minden hajnal remek mosolyod,
sötét hajad minden éjszaka.*

*Légy mégjobban, mindig énvelem,
meg ne rontson száz hasonlatod,
meg ne szédítsenek részletek,
ezer tárgyban ezer alakod.*

*Te az Egyedüli légy velem,
Te az Egyszeri, Te az Örök,
kábits el, hogy érdektelenül
éljek itt a változók között.*

*Ne lehessen hátlen soha már,
kényszeríts a jóra, Hatalom!
Tétova a lábam és szívem,
jaj, ne engedj mást választanom!*

EGY RÉGI SZÉLMALOMRA

Emlékeimben úgy állsz még ma is
gyermekkorom fénylő ege alatt,
mint óriás, kitarva karjaid,
szállani készen, mint a madarak.

Sokszor megmáasztuk gerendáidat,
ott születtek az első távlatok.
Néhány méter magas tető alól
az ember mennyi szépet láthatott!

A kis patak lent vígan ballagott,
vizén tótágast álló vadkacsák,
túlhan a rét s határtalan szikek
fűvén a csorda ringatta magát

előre lassan, füllesztő meleg
hullámain keresztül, s fönt az ég
felhőfodrokkal ékes partjain
bárányok itták tengerek vizét.

Távol a falu zsongott, mint a kas,
zöld cséplőgépek dünyögtek körül,
s gabonás zsákkal teli a derék
kocsik vonultak győzelmi jelül...

Ott álsz-e még? Hej, citerál-e még
a szél vitorlád roncsolt szélein?
Emlékeim szép kék ege alatt
forogva némán őrlöd éveim.

APÁMRA GONDOLOK

Egy öreg férfi
jó csoszogva.
Meglágyul az aszfalt,
csak botja kopogása
jelzi, hogy köveken jár.

Szeme messzire néz.
Nem téged, nem a házakat,
más valamit figyel.
Kérdezném, hova néz,
de szégyenlem a hangom,
annyira érces, erős.

Ő
suttogva beszél csak.
Nem koldús,
százzorta nagyobb annál:
nyomorult,
akinek pénznél többet ér,
ha szelíden rámosolyogsz.

Apámra gondolok:
valahol a falunkban
épp így csoszog ő is az utcán,
félíg bémán.
S hogy néki is kalapot
emeljenek mosolyogva,
meghajtom most a fejem,
s köszönök
ennek az ismeretlen öregnek.

SZIKSÓS NÉNI

Nyárvége van. Fakó ruhában
megy, megy az úton
egy öregasszony.
Kézében gyékényből fonott szatyor.
Nagyon nehéz, nagyon nehéz!
Lehúzza vállát. Hangosan
lélegzik, s néha alig hallhatóan
ezt mondja: Sziksót vegyenek!

Alig hallhatja valaki,
oly csendesen kiáltja.
Mintha a bűneit
kellene utcahosszat kiáltoznia!

A sziksó nem kell senkinek.
Van szappan, száz mosószer.
Pedig ez a néhány kiló
sziksó kimosná a szívükből
a piszkot, a rideg
részvétlen zord nyugalmat!

Szegény asszony, talán
mindennap végigjárja útját,
a megaláztatások útját.

Nagyon szegény,
ki azt sem tudja,
hogyan kell kérni.

TÉLI SPIRITUALE

Fagyott virágok ablakomban
Zord jégvirágok a szívemben
Jöhet-e tél ennél vadabban
Fújhat-e szél még hidegebben

Dermedt vizeknek jég a habja
Lelkem mezői zúzmarásak
Arcom pusztító köd kavarja
Zokognom kell, hogy újra lássak

Áradj szemem sós könnyel áradj
Áradjatok ki enyhe kutak
Szállj fel szivemből víg madárraj
Ragyogjatok fel égi utak.